

The Holy See

KATEHEZA PAPE IVANA PAVLA II.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 14. siječnja 2004.

Kristova otkupiteljska Muka

Kateheza br. 9: O dragovoljnoj patnji sluge Božjega, Krista Druga Večernja, Nedjelja 1. tjedna u korizmi, Uvodno čitanje: 1Pt 2,21-24 Krist je trpio za vas i ostavio vam primjer / da idete stopama njegovim; on koji grijeha ne učini, / nit mu usta prijevaru izustiše; on koji na uvredu nije uvredom uzvraćao i mučen nije prijetio, / prepuštajući to sucu pravednom; on koji u tijelu svom / grijehe naše ponese na drvo da, umrijevši grijesima, pravednosti živimo, / on čijom se modricom izliječiste.

1. Nakon stanke za božićne blagdane, danas se nastavlja naš hod razmatranja bogoslužja Večernje. Upravo naviješteni hvalospjev, uzet iz Prve Petrove poslanice, zastaje nad Kristovom otkupiteljskom Mukom, predviđenom već u trenutku Krštenja na Jordanu. Kako smo čuli prošle nedjelje, o Blagdanu krštenja Gospodinova, Isus se već od začetka svoga javnoga djelovanja objavljuje kao "Sin ljubljeni", u kojemu Otac nalazi "svu milinu" (usp. Lk 3,22), i kao "Sluga Jahvin" (usp. Iz 42,1), koji svojom Mukom i smrću na Križu oslobađa čovjeka od grijeha. U navedenoj Petrovoj poslanici, u kojoj se taj galilejski ribar opisuje kao "svjedok Kristovih patnja" (5,1), podsjećanje na Muku izuzetno je učestalo. Isus je žrtveno janje bez mane, čija je dragocjena krv prolivena poradi našega otkupljenja (usp. 1,18-19). On je živi kamen odbačen od ljudi, ali izabran od Boga kao "kamen zaglavni" koji povezuje "duhovni Dom", to jest Crkvu (usp. 2,6-8). On je pravedni koji se žrtvuje za nepravedne da bi ih priveo Bogu (usp. 3,18-22).

2. Naša se pozornost sada usredotočuje na lik Krista što ga ocrta odlomak koji smo čuli (usp. 2,21-24). On nam se predstavlja kao uzor kojega valja razmatrati i oponašati, kao naš "program", kako to izriče grčki izvornik Poslanice (usp. 2,21), kojega valja ostvariti, kao primjer kojega valja

slijediti bez zadržke, prilagođujući se njegovim odlukama. Upotrijebljen je ovdje grčki glagol karakterističan za nasljedovanje, za hodanje slijedeći same stope Isusove. A koraci božanskoga Učitelja kreću strmom i teškom stazom, upravo kao što se i čita u evanđelju: "Hoće li tko za mnom..., neka uzme svoj križ i neka ide za mnom" (Mk 8,34). Ovdje Petrov hvalospjev ocrtava divan sažetak Kristove muke, oblikovan prema Izaijinim riječima i slikama koje se odnose na lik Sluge patnika (usp. Iz 53) i iščitanima u mesijanskom smislu stare kršćanske predaje.

3. Ova himnična pripovijest o Muci oblikovana je putem četiriju niječnih (usp. 1Pt 2,22-23a) i triju potvrdnih izjava (usp. 2,23b-34), u kojima se opisuje Isusovo ponašanje u tome strašnom i velebnom događaju. Himan započinje dvostrukom potvrdom Isusove potpune nevinosti Izaijinim riječima (Iz 53,9): "on koji grijeha ne učini, nit mu usta prijevaru izustiše" (1Pt 2,22). Slijede još dvije opaske o njegovu primjernu ponašanju nadahnutom krotkošću i blagošću: "on koji na uvredu nije uvredom uzvraćao i mučen nije prijetio" (2,23). Strpljiva šutnja Gospodinova nije samo čin hrabrosti i velikodušnosti. To je i znak povjerenja prema Ocu, kako to naznačuje prva od triju potvrdnih izjava: "prepuštajući to sucu pravednom" (2,23). Njegovo povjerenje u božansku pravednost, koja vodi povijest prema pobjedi nedužnoga, potpuno je i savršeno.

4. Tako dolazimo i do vrhunca izvješća o Muci koji ističe spasenjsku vrijednost Kristova krajnjega čina samodarivanja: "on koji u tijelu svom grijeha naše ponese na drvo da, umrijevši grijesima, pravednosti živimo" (2,24). Ova, druga pozitivna tvrdnja, oblikovana izrazima Izaijina proroštva (usp. 53,12), podcrtava da je Krist "u tijelu svom" ponio "na drvo", to jest na križ, "grijeha naše", kako bi ih mogao poništiti. Tim putem i mi, oslobođeni od staroga čovjeka s njegovom zloćom i jadom, možemo "živjeti pravednosti", to jest u svetosti. Ta misao odgovara, iako upotrebljava uglavnom drugačije riječi, Pavlovu nauku o krstu kojim smo ponovno rođeni za novo stvorenje, tako što smo uronjeni u otajstvo Kristove muke, smrti i proslave (usp. Rim 6,3-11). Posljednja rečenica "on čijom se modricom izliječiste" (1Pt 2,25) ukazuje na spasenjsku vrijednost Kristove patnje, izrečenu onim istim riječima što ih rabi Izaija kada želi izraziti spasenjsku plodnost patničke boli Sluge Gospodnjega (usp. Iz 53,5).

5. Razmatrajući rane toga Isusa koji nas je spasio, sveti Ambrozije je ovako govorio: "Nema u mojim djelima ničega čime bih se mogao hvaliti, nema ničega čime bih se mogao slaviti, i stoga ću se hvaliti u Kristu. Neću se hvaliti jer sam pravedan, nego ću se hvaliti jer sam otkupljen. Neću se hvaliti jer nemam grijeha, nego ću se hvaliti jer su mi grijesi otpušteni. Neću se hvaliti jer sam nekome pomogao, niti jer je netko pomogao meni, nego jer je Krist moj zagovornik kod Oca, jer je za mene prolivena krv Kristova. Moja je krivnja za mene postala cijenom otkupljenja, po kojemu je Krist meni prišao. Krist je za mene okusio smrt. Krivnja je korisnija od nevinosti. Nevinost me učinila oholim, krivnja me učinila poniznim" (Giacobbe e la vita beata, I,6,21: SAEMO, III, Milano-Roma 1982, str. 251-253).

©Copyright - Libreria Editrice Vaticana